

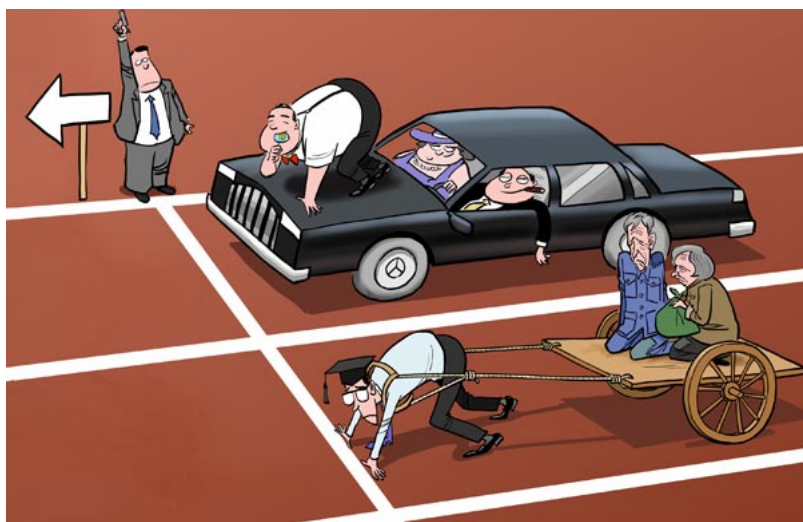
Giàu nghèo

Tác Giả: Lê Phan

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 14:33

Tuần này tôi đi Davos các “đại gia” lại tiếp tục bàn chuyện thế giới.

Nhưng phải chăng họ cũng xa rời thực tế như các chính trị gia Anh trong chính phủ liên tiếp hiện nay. Bởi ngày chúng ta càng thấy mặt thế giới phân cực, không phải giữa người giàu và người nghèo mà là giữa những người quá giàu và đội đa số vật vờ kiếm sống.

Cuộc họp hàng năm của diễn đàn kinh tế thế giới ở Davos năm nay có 2,500 người tham dự.

Diễn đàn này, do ông Klaus Schwab thành lập với mục đích thúc đẩy chân thành là để làm nên các ông bà nhà giàu nghĩ đến chuyện lòng tham, năm nay sẽ phải, dù muốn hay không, tiếp trung vào mặt trái của khôn lường của cuộc cách mạng kỹ thuật và hiện tượng toàn cầu hóa, đó là mục đích đem lại cảm giác cho những người hiện tại không có ăn, nó cũng tạo nên một kho tàng cách ngày càng xa giữa những ông bà nhà giàu, dù cho họ sống ở đâu, và toàn thể dân chúng còn lại.

Chỉ có những người đó thấy rõ nhất ở Hoa Kỳ, nơi mà từ năm 1980 đến năm 2005, hơn 80 phần trăm gia tăng trong lợi tức đã đổ vào chỉ bốn phần trăm những người giàu có nhất. Sự cách biệt giữa những ông bà nhà giàu với toàn thể mọi người khác ở Hoa Kỳ nay đã lớn nhất trong bất kỳ giai đoạn nào kể từ khi cuộc đời kinh hoàng thế kỷ thứ 19.

Số bất bình đẳng trong lối tiêu thụ vẫn không phải chỉ xảy ra ở Hoa Kỳ. Ở Anh Quốc, ở Canada, và ngay cả ở những quốc gia vốn có thể ít bất bình đẳng như các quốc gia Bắc Âu, Đức hay Úc, chuyện này cũng xảy ra. Trừ khi gia đình ta thuộc tầng lớp thượng lưu thì những người giàu quá mức vẫn là các quốc gia “chậm tiến” hay “đang phát triển” như Brazil, Mexico hay Nam Phi. Những ngày số một bất bình đẳng về lối tiêu thụ mà tôi thấy rõ nhất là ở 1 phần trăm dân số và dĩ nhiên số 99 phần trăm còn lại còn lại hầu hết là Hoa Kỳ thì các quốc gia đang lên như Ấn Độ hay Trung Quốc.

Giáo sư Robert Reich, một vị chủ tịch của trường lao động của Hoa Kỳ, đã đi đến số bất bình đẳng đó qua một thống kê rất đơn giản: Năm 2005, ông Bill Gates có lối tiêu thụ là 46 tỉ đô la và ông Warren Buffet có lối tiêu thụ là 44 tỉ đô la. Cũng năm đó, tầng lớp trung tài sản của 120 triệu người Mỹ có lối tiêu thụ cùng của cán cân lối tiêu thụ, khoảng 40 phần trăm dân số, chỉ kiếm được khoảng 95 tỉ đô la, chỉ hơn một chút tầng lớp của hai ông Gates và Buffet.

Dĩ nhiên tầng lớp hai người giàu nhất và nhì thế giới là người Ấn Độ, những người tiêu biểu cho một chi tiêu hàng năm. Số một phần trăm của 1 phần trăm của các gia đình Hoa Kỳ giàu có nhất, khoảng 15,000 người, chi tiêu của 1 phần trăm tầng lớp trung quốc gia năm 1974. Những năm 2007, số người này đã chi tiêu đến 6 phần trăm của tầng lớp trung quốc gia. Số sai biệt đó, nếu tính thành tiền, sẽ lên đến nhiều trăm tỉ đô la.

Những điều này không phải là bí mật, những điều bị chỉ trích là chi tiêu hàng năm này không được mở ra nghiên cứu. Ông Branko Milanovic, một kinh tế gia của Ngân Hàng Thế Giới nhận xét “các cuộc nghiên cứu về bất bình đẳng giữa các cá nhân không được mở ra hàng năm,” bởi theo ông “những người giàu không thích nói chuyện đó”.

Ông Milanovic không phải là một vị đang đứng đầu một viện nghiên cứu nổi tiếng ở Washington đã báo ông “Ban quản trị của viện nghiên cứu sẽ không muốn tài trợ những nghiên cứu mang cái tên ‘bất bình đẳng trong lối tiêu thụ hay tài sản’”. Ông kết luận “Hầu hết tài trợ bất cứ điều gì liên quan đến giảm nghèo, những bất bình đẳng là chuyện khác.”

Một vấn đề khác về số bất bình đẳng này là nó thường bị che giấu không những bởi những ông bà nhà giàu mà vì những toàn cầu hóa và những tiến bộ kỹ thuật những người nghèo bây giờ cũng khá gần hơn trước.

Đi n hình c a tình tr ng này là hi n tr ng Vi t Nam. Hi i tr c khi chính quy n theo đ u i ch nghĩa t b n hoang dã m o danh “xã h i ch nghĩa v i đ nh h ng th tr ng”, ph i nói Vi t Nam lúc đó ai cũng nghèo. Có th các ông trung ng đ ng hay b chính tr khá h n, nh ng so v i thiên h thì các ông cũng không b ng ai.

Còn dân chúng thì th t thê th m. Chúng tôi còn nh trong nh ng năm ngay tr c Đ i M i, Đ ng B ng Sông C u long, c nh ng i đi cày m c áo vá nhi u m nh không thi u. Và nh sáng ki n “giá, l ng, ti n” l n đ u tiên Đ ng B ng Sông C u Long, v a lúa nay là c a th gi i, bi t ăn đ n.

Nh ng nay hôm n tôi đ c trên báo đi n t VNExpress bài phóng s v nh ng k s ng bên l xa hoa c a thành ph Hà N i, n i mà T t ch là cái bánh ch ng, gói k o c a các t ch c t thi n mang t i, nh ng đ u sao các em bé trong các căn nhà làm b ng tre n a ch p vá trên nh ng phao n i trên bãi gi a sông H ng đó cũng có áo qu n lành l n. So v i nh ng ông bà t phú, m t phút h ng đi ăn tô ph 35 đô la hay cao h ng h n n a, mua xe h i Rolls-Royce Phantom r i gi i phi c v n c cho k p m t đ p nào đó, thì cu c s ng c a h b n hàn l m.

Nh ng so v i cái th i mà nh ng ng i trong n c gi i là “bao c p” khi m t kg đ ng, m t cân g o là quà quý thì qu là cu c s ng c a t t c m i ng i đ u đã c i thi n.

Nói v y không có nghĩa là bi n minh cho s b t công b ng này nh T p chí The Economist. T p chí kinh tài này đã tr tài hùng bi n đ ch ng minh là ng i giàu có ích cho qu c gia và cho th gi i. T báo nói là c i t là ph i l i cu n gi i trung l u và h l u lên ch không ph i là đ y ng i giàu xu ng, đ u t vào giáo d c và h y b nh ng hàng rào giáo d c, h y b nh ng lu t l ch ng l i s th ng ti n và t p trung công chi vào nh ng ng i c n thi t nh t.

Nói thì r t hay nh ng đ u t vào giáo d c hay “h y b các hàng rào giáo d c” cũng không làm sao có th giúp cho con cái c a nh ng ng i đang th t nghi p, s ng b ng tr c p, trong khu nhà xã h i hay trong các xóm nghèo, có th đi h c ch nói là có th th ng ti n.

Có l t The Economist cũng nh các lãnh t hi n nay c a Anh Qu c, v n “đ b c đi u”, t lúc ra đ i ch a bao gi ph i v t l n ki m s ng nên không hi u đ c cái n i kh c a nh ng ng i

ch&#y ă&#n t&#ng b&#a.

Đi&#u còn đáng lo ng&#i h&#n n&#a là ngay giai c&#p trung l&#u, nh&#ng ng&#i mà &# Hoa K&# có l&#i t&#c kho&#ng 200,000 đô la m&#t năm, cũng đang v&#t l&#n. Năm 2003 ch&#ng h&#n, trong khi s&# 1 ph&#n trăm giàu nh&#t có l&#i t&#c gia tăng 176 ph&#n trăm trong khi l&#i t&#c c&#a nhóm k&# ti&#p t&#c là 5 ph&#n trăm sau đó, ch&# tăng có 69 ph&#n trăm. Và s&# gia tăng này nhi&#u khi ch&# vì b&#y gi&# c&# v&# ch&#ng cùng qu&#n qu&#t đi làm.

V&# l&#i m&#t trong nh&#ng đi&#u mà n&#u các nhà kinh t&# không nh&#, các nhà nghiên c&#u chính tr&# khó quên, đó là m&#t xã h&#i b&#t công s&# là m&#t xã h&#i b&#t m&#n, và m&#c đ&# b&#t m&#n, m&#t khi có đ&#ng c&#, s&# bù&#ng n&#.

Ch&# c&#n vài năm thiên tai, giá th&#c ph&#m tăng v&#t, kinh t&# trì tr&#, chính quy&#n không còn s&#c tài tr&# n&#a là b&#t &#n s&# x&#y ra. Đó là nh&#ng gì đang x&#y ra &# Tunisia, Ai C&#p và nay đã lan đ&#n Yemen.

&# Vi&#t Nam hay Trung Qu&#c, chính quy&#n đã m&#c nhiên th&#a thu&#n v&#i dân chúng là n&#u đem l&#i đ&#c c&#m no áo m&#c thì h&# s&# đ&#c c&# ti&#p t&#c đ&#c quy&#n cai tr&#. Nh&#ng kinh t&# đâu có lúc nào cũng đi lên, khi chu k&# đi xu&#ng thì b&#t m&#n đi lên. Lúc đó b&#t bình đ&#ng s&# là cái gai tr&#c m&#t c&#a 99 ph&#n trăm ng&#i dân còn l&#i. B&#o lo&#n s&# x&#y ra.